

'Je wilt niet weten wat wij soms achter de voordeur aantreffen'

Stella Zonneveld: 'Het wijkteam staat niet zo in de steigers als de huisartsen dachten dat de bedoeling was.'

foto dingena mol

De wijkteams zouden moeten opbloeien, maar de beoogde spil van dat alles, de huisarts, merkt daar nauwelijks iets van.

MSEVIL

Dit jaar is oefentijd. In 2015 moet de wijkzorg worden opgetuigd - een complex systeem van 22 netwerken in de stad waarbinnen zorgverleners elkaar weten te vinden. De huisarts moest de hoofdrol krijgen. De huisarts, de maatschappelijk werker én, heel belangrijk: de wijkverpleegkundige. Maar we zitten inmiddels diep in augustus, nog maar vier maanden voordat nog meer bezuinigingen Amsterdam gaan treffen en de huisartsen zijn nog nauwelijks betrokken bij de wijkteams.

Stella Zonneveld, voorzitter van de Huisartsenkring Amsterdam en Almere, juicht de samenwerking toe, daar ligt het niet aan. Ook de grotere rol die de wijkverpleegkundige is toebedeeld kan op haar enthousiasme rekenen. Maar er komt vooralsnog

weinig van terecht. Althans, aan de medische kant. Dat vindt zij zorgwekkend. De wijkzorg is immers hét antwoord van de gemeente op de bezuinigingen. "Er ligt geen werkbare structuur, maar komt wel een grote bezuiniging aan." Volgens Zonneveld wordt er vooral ingezet op het sociale netwerken in de wijken.

"Wij worden wel uitgenodigd om informatiemiddagen bij te wonen om dat veld te verkennen, maar die gaan over sociale initiatieven in de wijk. Daar moet je dan als huisarts bij zijn. Dat gaat ten koste van je spreekuur, dat heeft weinig zin. Dan heb ik liever een maatschappelijk werker die de weg kent, dan hoef ik niet bij zo'n bijeenkomst te zijn."

Even voor de duidelijkheid: wat behelst een wijkteam?

"Het is geen fysieke plek waar allemaal mensen samenwerken, maar een netwerk. Iedereen werkt vanuit verschillende instellingen en initiatieven. Het idee is dat je elkaar leert kennen, dat er korte lijnen komen en dat je op den duur weet: deze zorg van die zorgverlener past het best bij Pietje en die bij Marietje."

Dit jaar was juist toch bedoeld om elkaar te leren kennen, droogoefenen, zodat je elkaar vanaf 2016 - als de bezuinigingen worden ingevoerd - weet te vinden.

"Ja, maar dat moet de huisarts zelf organiseren. Dat je een vaste wijkverpleegkundige hebt, een vaste maatschappelijk werker en dat je daar regelmatig mee overlegt. Maar wij werken nog altijd veel met onze praktijkondersteuner ouderenzorg, die voor ons de inventarisaties thuis doet. Die kan, als het ergens niet goed gaat,

bijvoorbeeld dagbesteding inschakelen. Heel belangrijk, want de huisartsen worden steeds vaker geconfronteerd met ouderen met complexere problemen die zelfstandig thuis wonen. Huisartsen voelen ook dat ze te weinig tijd hebben om deze mensen de zorg en aandacht te geven die ze verdienen."

Op een schaal van honderd - hoe ver staat het wijkteam in de steigers?

"Het wijkteam staat in de steigers op de manier waarop de gemeente erover denkt, maar niet op de manier waarop wij dachten dat de bedoeling was. Waardoor de contacten met de wijkverpleegkundige, de maatschappelijk werker en de huisarts niet goed van de grond komen."

Nog een paar maanden en dan is het 2016. Hoe ziet u dat voor zich?

"Ik maak me daar wel zorgen over. Omdat er geen structuur ligt, maar er wel een grote bezuiniging komt. Vooral voor de kwetsbare Amsterdammers. Zo moet er een betere noodvoorziening komen voor ouderen, dat is belangrijk."

Laatst moest een demente vrouw de nacht op het politiebureau doorbrengen omdat er geen plek in de noodopvang was.

"Dat gaat te vaak mis. Het is ook een heel complexe constructie met verschillende financieringsstromen. Ik begrijp er al weinig van, laat staan een huisarts die hier ook niet dagelijks mee te maken heeft. Ik hoorde laatst een voorbeeld waarbij een huisarts uit Noord het speednummer belde voor een speedopname. Zij werd

doorverbonden met een thuiszorginstelling die volgens de werkafspraken een bed moet regelen. Dat gebeurde niet. Onze beleidsmedewerker belde daar een dag later achteraan, maar die kreeg een manager aan de telefoon die zei: 'Degene die de planning doet is een dag vrij. Morgen ben je de eerste.' Dat kan niet!"

Toch vindt iedereen zijn weg in het moeras, ook de huisarts.

"Ja. Maar je wilt niet weten wat wij soms achter de voordeur aantreffen. Een ouder echtpaar op driehoog. Vrouw, 85 jaar, loopt achter haar rollator heen en weer en denkt dat ze het huishouden doet. Haar man wordt knettergek van zijn vrouw die de hele dag hetzelfde aan hem vraagt. Ook hij denkt: hier heb ik geen zin meer in. Geen zin om te koken, geen zin om te eten, maar ook geen zin om te verhuizen - want ze we wonen er al zo lang. De huisarts zegt dan: het is goed als mevrouw naar de dagbesteding gaat. En dat kan ook, ware het niet dat het patiëntenvervoer niet die tien minuten uit mag trekken om met deze vrouw de trap op en af te gaan. Tien minuten! En het zou voor haar echtgenoot zo'n verlichting zijn. Nu heeft dit geleid tot een opname van de mevrouw in een verpleeghuis en haar echtgenoot in het ziekenhuis omdat hij zo was afgevallen doordat hij letterlijk geen hap door zijn keel kreeg."

'Er is tijd nodig'

Wethouder Eric van der Burg maakt zich volgens zijn woordvoerder geen zorgen over de wijkenteams. "Het wijkzorgnetwerk moet nog groeien en versterken. Hier is tijd voor nodig. Individuele huisartsen maken hierin ook een eigen afweging." Dit jaar is elf procent bezuinigd op nieuwe taken die zijn overgekomen uit de AWBZ.